

قانون اساسی بخاطر بدست آوردن حقوق مردم ساخته می شود

حامدکرزی رئیس دولت انتقالی روندکار کمیته های ده گانه لویه جرگه تصویب قانون اساسی را طی کنفرانس خبری دیروز خوب ارزیابی کرده و ابراز امیدواری نموده که کار لویه جرگه بوقت معین آن پایان یابد. رئیس دولت انتقالی گفت قانون اساسی بخاطر بدست آوردن حقوق مردم افغانستان ساخته می شود. وی از وکلای لویه اسلام شد. جرگه خواست حامدکرزی بار دیگر طی کنفرانس خبری دیروز احترام کرده و آنرا مقام ریاست به شرطی بپذیرند و آبرو و عزت یک تأیید کرد که اعضای دیگر را در نظر داشته لویه جرگه نظام ریاستی بدون صدارت را همچنان آقای کرزی تصویب نمایند.

ناتو دخیل پوځ د پراخولو پریکړه ومنله

د ناتو سازمان سفیرانو په رسمی توګه په افغانستان کې د دغه اتحاد په مشرۍ سوله ساتونکو عسکرو ته اجازه ورکړې چې له کابل څخه د باندې هم خپل عملیات پراخه کړي. د ناتو بیانیه چې په بروکسل کې خپره شوې وایې د (۱۹) دسمبر په (۳۱) نېټه عملی شوی او د المان د عسکرو په شمول چې لا پخوا د کنډوز په ښار کې خای پر خای شوی دی د سوله ساتونکو ځواکونو د ماموریت پراختیا تصویب کړې ده. بیانیه وایې د غه پریکړه به د دسمبر په (۳۱) نېټه عملی شوی او د افغانستان د ولایتونو په مرکزونو کې به سوله ساتي عسکر به کار وګمارل شي. د ملګرو ملتونو عمومي منشي د پنجشنبې په ورځ خبریالاتو ته وویل که په افغانستان کې امنیتي ملګرو ملتونو او افغان حکومت له ناتو څخه غوښتي چې خپلې قواوې له کابل څخه د باندې ولېږي چې په افغانستان کې امنیت پیاوړی شي. د ملګرو ملتونو عمومي منشي د پنجشنبې په ورځ خبریالاتو ته وویل که په افغانستان کې امنیتي ملګرو ملتونو او افغان حکومت له ناتو څخه غوښتي چې خپلې قواوې له کابل څخه د باندې ولېږي چې په افغانستان کې امنیت پیاوړی شي.

د ریاستی نظام پلویان مخ په پریږدو دي

د اساسي قانون د کمسیون یو غړی وړاندوینه کړې چې د لویې جرګې د استازو غوڅ اکثریت د ریاستي نظام په ملاتړ رایې ورکړې دي. د بنیادي محمد صدیق پتمن ویلي چې د لویې جرګې د اوو کمیټو غړو د ریاستي نظام په پلوی نظر ورکړی خو د دې تر څنګ د دوی زیات شمیر غړو چې د ولسمشر وړاندیز شوی صلاحیتونه محدود دي. دغه راز بنیادي پتمن ویلي چې د لویې جرګې د لویو کمیټو چې د یوې مشرۍ د جمعیت د ډلې لارښود استاد برهان الدین رباني کوي ټینګار کړې چې د هیواد راتلونکي سیاسي نظام پارلماني او د غښتلي صدراعظم په موجودیت کې د ولسمشر واکونه محدود شي.

اعتراض محصلین پوهنتون بلخ بخاطر امتحانات شان

ده ها تن از محصلان پوهنځي طب پوهنتون بلخ ازاینکه امتحانات سمستردوم آنان باید در کمتر از یک ماه اخذ شود انتقاد کرده و دست به یک اجتماع اعتراض آمیز زدند. معترضین شیشه های پوهنتون را شکستند و علیه انجینیر حبیب الله رئیس پوهنتون بلخ شعار دادند. انجینیر حبیب الله این اقدام محصلان را یک حرکت سیاسی خواند که به گفته وی از سوی افراد بد اخلاق عملی می شود. از سوی کسانیکه در واقعیت محصل اند.

وګلې لویه جرگه به کارشان ادامه میدهند

هفتمین روز کار لویه جرگه تصویب قانون اساسی دادند. بر اساس اظهارات افغانستان، به صورت غیر علنی شماری از نمایندگان، در روز، کمیته های دهگانه، بحث بر سر مواد دیگری از مسوده اساسی، بقیه ص ۲

سرمقاله

دموکراسی قاجار حد در لویه جرگه ما راه یافته است ؟

لویه جرگه قانون اساسی که از یک هفته به اینسو دایر گردیده است، همچنان به کار خویش در تعدیل و تصویب قانون اساسی ادامه میدهد. در حالیکه مردم به شدت آرزو مندانه آن را دنبال می کنند که جرگه با نظر داشت ارزشهای دموکراسی و آزادی و فارغ از دغدغه قیود و اختناق و بری از تعصبات محلی، نژادی و عقیدوی، برگزار گردد و پروسه لویه جرگه، چنانکه در گذشته در محراق توجه مردم قرار داشته به وجه احسن جریان یابد. اما به نظر می رسد که در لویه جرگه کنونی رهبری آن با عملکردهای خویش در قرض و نفعی ارزشهای دموکراتیک به گونه بارز و چشمگیری نارضایتی اکثریت و کلا افکار عامه مردم افغانستان و جهان را فراهم میکند. زیرا برخی وکلا برای بیان نظرات و پیشنهاد های خویش، فرصت آفرای پدای می کنند، که نه تنها وقت بیشتری را بدست آورند بلکه بار بار و هر وقتی خواسته باشند بخصوص در جلسات عمومی از تریبون جرگه استفاده کنند. ولی شمار بسیاری از وکلا، یا امکان سخن گفتن و ابراز نظر را پیدا نکردند، و اگر هم پیدا کردند، نتوانستند به ابراز مفکوره های خویش بپردازند. ازین گذشته این لویه جرگه در حالیکه به تناسب جرگه های گذشته امتیازات فراوانی از نظر زمانی و تاریخی و از رهگذر میسر شدن یک فضای باز و فارغ از اختناق سیاسی، پذیرای چنان دموکراسی گردیده که ملل متحد و کشورهای صلح دوست و آزادیخواه جهان پشتوانه آنرا تشکیل میدهند و در تدارک آن نقش بایسته بی داشته اند. در حالیکه آزادی بیان و مطبوعات یکی از شعار ها و دستاوردهای دموکراسی در اتموسفیر کنونی جامعه ماست. ژورنالیستان، و دست اندرکاران مطبوعات و رسانه ها از تماس با وکلا به شدت بر حذر نگهداشته میشوند و ارتباط و کلا با مطبوعات بکلی گسسته شده و صرف برخی از رادیو ها با دشواریهای فراوان میتوانند پیاوړی از وکلا به مصاحبه و گفتگو بپردازند و جریان نشرات جرگه به دلیل تجزیه جرگه به کمیسیونها از طریق رادیو تلویزیون هم قطع شده است. چنین عملکردی اگر با دموکراسی و آزادی بیان منافات نداشته باشد نوعی محافظه کاری احتیاط آمیز است که مردم را از جریان رخداد های جرگه تا حدود زیادی و بیخبری قرار میدهد و زمینه را برای حدس و گمان ها و افواها و باز میگذارد و این پرسش به میان میآید که با چنین عملکرد هایی ماهیت لویه جرگه و نتایج تصاویر آنرا در افکار عامه آسیب پذیر خواهد ساخت!

در حمایت از ملالی جویا

تعدادی از مردم ولایت فراه که شدد و قطعنامه یی را در بایان اکثر آرا زنان بودند به خوانش گرفتند و نسخه های در برابر دفتر سازمان ملل متحد آنرا به دفتر سازمان ملل متحد درین ولایت اجتماع کرده و حمایت خود را از نماینده آنجا خواستار شدند. نماینده جویا ابراز داشتند آنها همین خواستار جرگه قانون اساسی محاکمه هر فردی که مرتکب در برابر رهوشدارها

واکنش والی هرات در رابطه با اظهارات خانم جویا

اسماعیل خان والی هرات در یک نشست از مردم خواست تناسب به شرایط افغانستان حساس باشند و نه گزارنده وضعیتی ایجاد شود که یک بار دیگر مردم برای حل مشکلات خود به سلاح متوصل شوند. اودرین سخنرانی به لویه جرگه تصویب قانون اساسی اشاره کرد و اظهارات ملالی جویا نماینده مردم فراه را

فراخوان عمومی مجمع تدارک کمیته دفاع از آزادی بیان

راتلونکی د خوانانوده

قانون اساسی

دیدگاه ها

قانون اساسی آینده و شرایط کنونی برکشور

عتیق الله پرواک

نزاع لویه جرگه از زاویه صلح

قابل توجه شاملین محترم لویه جرگه

در حالیکه نظر خانم ملالی جویا و خانم جویا نشان داده شد، خود عفو کرده بتوانند. عکس العملیکه در برابر آن نشان می‌توانست به شکل ذیل باشد: 'ما تصمیم گرفته و با خداوند (ج) داده شد سبب نزاع و تشنج گردید، خود تعهد کرده ایم که قهرمانی همچو یک حادثه می‌توانست به جای افغانستان از جهاد و قربانیهای فرزندان این ملت افتخار میکنیم به ضرریکه بار آورد، در راه زدودن چند پارچه گی مفید تمام شود. شجاعت مسؤولیت جنگهای داخلی ابراز دردها، وقتی منصفانه و توأم و عواقب ناگوار آنها را میپذیریم، با احترام باشند، و با دلسوزی ما خود را در رنجهای ییکران شینده شود قدم مهمی در راه اعاده اتفاق و صمیمیت حساب شده میتواند. به مثال ذیل توجه کنید که در آن نظر خانم جویا و عکس العمل در برابر سخنان وی از زاویه صلح پیشنهاد گردیده اند:

ما در حالیکه قربانیهای بیشمار مجاهدین در راه شکست و اخراج متجاوزین را میستاییم و بر آن میبایم، از جنگهای بین المجاهدین که سبب ویرانیهای بیجهت و کشتار بیگناهان شد؛ و سؤاستفاده از سلاحهای جهاد، که به شکل سرقت، قتل و غارت واقع گردید، مجبور و بی سرپرست شده است، به شدت متأثر هستیم. همچنان، از ظلمهاییکه در زمان حاکمیت رژیمهای خلق-پرچم به شکل کشتار، ویرانیا و بیخانه گیها بر میلیونها فرزند بیگناه اینکشور روا داشته شد، در قهر و غصه میباشیم. برای جلوگیری از تکرار همچو دردهای عظیم پیشنهاد میکنم که: در حالیکه گروهها حق دارند بر خدمات شایسته شان ببالند، باید بر اشتباهات و غلطی هایشان اعتراف کرده و به مردم حساب بدهند. عکس العمل ایکه در برابر سخنان

خاتم جویا نشان داده شد، خود عفو کرده بتوانند. عکس العملیکه در برابر آن نشان می‌توانست به شکل ذیل باشد: 'ما تصمیم گرفته و با خداوند (ج) داده شد سبب نزاع و تشنج گردید، خود تعهد کرده ایم که قهرمانی همچو یک حادثه می‌توانست به جای افغانستان از جهاد و قربانیهای فرزندان این ملت افتخار میکنیم به ضرریکه بار آورد، در راه زدودن چند پارچه گی مفید تمام شود. شجاعت مسؤولیت جنگهای داخلی ابراز دردها، وقتی منصفانه و توأم و عواقب ناگوار آنها را میپذیریم، با احترام باشند، و با دلسوزی ما خود را در رنجهای ییکران شینده شود قدم مهمی در راه اعاده اتفاق و صمیمیت حساب شده میتواند. به مثال ذیل توجه کنید که در آن نظر خانم جویا و عکس العمل در برابر سخنان وی از زاویه صلح پیشنهاد گردیده اند:

ما در حالیکه قربانیهای بیشمار مجاهدین در راه شکست و اخراج متجاوزین را میستاییم و بر آن میبایم، از جنگهای بین المجاهدین که سبب ویرانیهای بیجهت و کشتار بیگناهان شد؛ و سؤاستفاده از سلاحهای جهاد، که به شکل سرقت، قتل و غارت واقع گردید، مجبور و بی سرپرست شده است، به شدت متأثر هستیم. همچنان، از ظلمهاییکه در زمان حاکمیت رژیمهای خلق-پرچم به شکل کشتار، ویرانیا و بیخانه گیها بر میلیونها فرزند بیگناه اینکشور روا داشته شد، در قهر و غصه میباشیم. برای جلوگیری از تکرار همچو دردهای عظیم پیشنهاد میکنم که: در حالیکه گروهها حق دارند بر خدمات شایسته شان ببالند، باید بر اشتباهات و غلطی هایشان اعتراف کرده و به مردم حساب بدهند. عکس العمل ایکه در برابر سخنان

و اینکه می آیم بالای اصل مطلب که عبارتست از (نحوه برون رفت) ازین مصایب داخلی و خارجی که دامنگیری ماست: جای شک نیست که مشکلات امروزی افغانستان در طول سه دهه اخیر مخصوصاً دو بعد مهم دارد: یکی بعد (داخلی) و آن دیگر بعد (خارجی) قضایا.

این دو بعد عمده موثر را هم نمی توان بصورت جداگانه و مجرد از هم دگر مورد مطالعه قرار داد. چه رابطه های زیاد ذات البینی دارند که باید متوجه آن بود.

اگر برآستی هم میلانی به حل تطبیق مشکلات داخلی داریم یکی از راه های عمده و عملی آن کوشش صادقانه برای بوجود آوردن آشتی ملی می باشد.

افواضات قرین به صحت کوشش های متواتر شاغلی کرسی توأم با موافقه امریکا برای آغاز مذاکرات با گروه طالبان افغان از یکطرف و رهایی شاغلی متوکل از زندان و شروع مذاکرات شاغلی کرسی بار به رجا ل موثر حزب یا تنظیم سیاسی، نظامی شاغلی حکمتیار از طرف دیگر و رهایی شاغلی سباوون از قید و دادن رتبه ای بلند به وی در دستگاه دولت و همچنان بوجود آمدن نرمش محسوس در سیاست خارجی شاغلی بوش در قبال عراق و نیز تاحدی در قبال ایران و کوریا شمالی آنهم در اثر از دیاد حملات مخالفین امریکا در افغانستان و عراق (هر دو) برپایگاه های نظامی آن کشور و متحدین آن حتی در خارج از عراق و افغانستان مثلاً حملات بر ترکیه درین اواخر و ... به احتمال قوی در بهبود روابط سازمان م. و شورای امنیت آن با حکومت امریکا و در بهبود نسبی اروپا با آن کشور، خاصتاً کشور های آلمان و فرانسه در این ردیف با امریکا و انگلستان کمک به سزایی خواهد کرد به این معنی که این تغییر و تحول آن ویا تدریجی و سفر اخیر پرمصرف و اثبات شده از خوف و رقبای شاغلی بوش به انگلستان و مذاکرات آن با رجال سیاسی آن کشور، منجیت المجموع، سیاست متشنج و خشن جهانی را به صورت نسبی ای اعتدال خواهد بخشید، غنیمت بزرگی است امید وار کننده و قابل ستایش ارزیابی می شود. لذا بر ماست تا ازین روزنه امید استفاده اعظمی صورت گیرد و راه پلان های روی دست شاغلی کرسی مبنی بر تفاهم و آشتی ملی که از موافقت حکومت امریکا و متحدین آن هم بر خوردار است، در

صورتیکه اصادقانه پری از روی وریایی سیاسی باشد استقبال توأم با احتیاط کنیم و نرمش معقول و متعادل را توصیه عملاً تشویق نمائیم.

و امیدواریم این پروسه معتدل صلح خواهانه مبتنی بر تفاهم و آشتی ملی از طرف برادران افغان مخالف حکومت موجوده و امریکا از یک طرف از طرف دیگر ممالک مداخله گر در امور کشور ما اعم از دور و نزدیک هم پشتیبانی گردد.

مذاکره و تفاهم با برادران مجاهد ما بصورت عام اولاً برای پروسه صلح در افغانستان کمک شایانی خواهد کرد و از طرف دیگر زمینه مساعد موجود را در قبال مداخلات خارجی از بین خواهد برد.

و اما کشور های مداخله گر: چنانچه معلوم است که اوضاع بد سیاسی، نظامی موجود در افغانستان بیشتر انعکاسیست از یک سلسله رقابت های سیاسی، نظامی و اقتصادی برخی از کشور های همسایه و غیر آن که توسط قشر محدودی به نفع اجنبیان در کشور ما از قوه به فعل می آید، لذا لازم است اولاً با این کشور ها بصورت جدی داخل مذاکره شد و اعتراضات مشروع ایشانرا از نزدیک درک و در رفع آن کوشید. و در این

وکلاي لویه جرگه ...

بیشتر بحث ها بر سر مسایلی مانند زبان، سرود ملی و تحصیلات رایگان در دوره های متوسطه و عالی بود در مسوده قانون اساسی، زبانهای فارسی و پشتو که گویندگان بیشتری دارند به عنوان زبان رسمی و دیگر زبانهای رایج در کشور، زبان ملی خوانده شده اند شماری از نمایندگان اقلیت از یک زبان، خواستار رسمیت یافتن زبان ازبکی در قانون اساسی شده اند اما به نظر نمی رسد انتخاب بیش از دو زبان رسمی، طرفداران زیادی داشته باشد همچنین در مسوده قانون اساسی آمده است که سرود ملی به زبان پشتو باشد به گفته نمایندگان این مساله بحث های فراوانی را در کمیته ها برانگیخته است اما آنگونه که حسن کهزاد از کمیته چهارم می گوید درگیری از کمیته ها توافق بر این شده است که سرود ملی، مخلوطی از همه زبانهای رایج در کشور تهیه بشود یکی از مسایل دیگری که در کمیته ها بحث هایی را به دنبال داشته است مساله

تخصیلات عالی است که در مسوده مشخص نشده است که آیا به صورت رایگان باشد یا خیر برخی از مقامات دولتی با این استدلال که منابع کمک کننده به افغانستان کمک هایشان به موسسات تحصیلات عالی را مشروط بر این کرده اند که خود این موسسات هم باید درآمد داشته باشند می گویند که تحصیلات عالی نباید رایگان باشد به گفته این مقامات طرح پرداخت پول در برابر تحصیل در ساهای نزدیک عملی نخواهد شد و در صورت عملی شدن هم مقدار پولی که دانشجویان باید بپردازند به اندازه ای خواهد بود که خانواده های فقیر توان پرداخت آن را داشته باشند اما به گفته شماری از نمایندگان اکثریت اعضای لویه جرگه، از طرح تحصیلات رایگان حمایت کرده اند. اعلامیه جهانی حقوق بشر که پیروی از آن در مسوده قانون اساسی پیش بینی شده است، یکی دیگر از مسایل مورد مناقشه در میان نمایندگان بوده است عده ای از

نمایندگان بر این تاکید داشته اند که در قانون اساسی باید قید شود که مواد مندرج در این اعلامیه در صورتی قابل رعایت است که مطابق با اساسات اسلام باشد، اما شماری دیگر از نمایندگان از رعایت آن به عنوان یک منشور جهانی پشتیبانی کرده اند که باید جز قوانین ملی شود به گفته شماری از نمایندگان بیشتر کمیته ها بحث بر سر مواد فصل سوم که مربوط به رئیس جمهور صلاحیت های آن است را تکراراً آغاز کرده اند این بحث یکی از جنجالی ترین فصلهای قانون اساسی است زیرا شمار زیادی از نمایندگان نسبت به آنچه دادن اختیارات بیش از حد به رئیس جمهور می دانند، انتقاد دارند بیشتر نمایندگان، از نحوه اداره جلسات و مباحثات راضی بودند و می گفتند همه نمایندگان تلاش می کنند تا در یک فضای آزاد و منطقی بحث کنند چگونگی اداره جلسات در چند روز گذشته، مورد انتقاد شماری از نمایندگان قرار داشت.

متصدی صفحه: ناصر بشر

راتلونکی دځوانانو نوښت

د زیار او هڅو نتیجه

اوس د هیواد په ټولو سړو کونکو په هکله چې ناکام سیمو کې د ښوونځیو مشروط، اویا محروم شوی کلنی ازموینې سرته ورسیدې پدې ازموینو کې ټول زده کوونکي د تیر تعلیمي کال په اوږدو کې د خپلو ورځنیو لوستونو د زده کړو د خپل زیار او هڅو په پایله کې تر لاسه کوي او د راتلونکي تعلیمي کال لپاره د لازمي هڅو په ملاتړ سره تیار نیسي. خو هغه ځوانان زده کوونکي چې دکال په اوږدو کې یې خپل وخت خوشی تیر کړی یا دغیر حاضري له امله او یا خو د نه کوښښ له مخې یې دکامیابی درجه تر لاسه کړې نه ده دخپلو زده کړو کوونکو ملگرو له قطار څخه پاتې شول اوس دکورنیو دنده او څارنه هم دخپلو بچیانو په هکله ډیره مهمه اوضروري ده چې دخپلو خوږو بچیانو لپاره د ښوونځیو له ادارو څخه ورکړل شوی اطلاع پانې وگوري او ځانته دخپلو بچیانو دکلنی ازموینو اودغه راز دکال په اوږدو کې دهغوی دمیاشتنيو ازموینو دنتیجې په هکله معلومات تر لاسه کړي، کورنیو ته دهغو زده کړو، کورنیو په هکله ددې وای ویلای شو چې ددې زده کړو کوونکو کابوتر نیمایی فیصدي به یوازې دکلنی ازموینې له ورکولو څخه بې برخې شوی وای اوس هم چې ځینو زده کوونکو دکامیابی پانې تر لاسه کړی دی باید پدې ډاډه نشی چې دغه پانې سل فیصده ددوی د زیار او هڅو نتیجه ويولو ځکه په روان او تیر کال تعلیمي کال کې دمیاشتنيو ازموینو په بهیر کې دکتابچو او

مونږ په خپلو لیکنو کې تل وچه په وچه په ځوانانو باندې دټولنې دراتلونکي لپاره دسترو دندو دسرتو رسولو ستر مسوولیتونه وراچوو. دټولنې دنیکمرغه راتلونکي اوسو کالی لپاره دځوانانو دندې مهمې اودرنې بولو. اوتل مو د ځوانانو دورځنیو حرکاتو لپاره دانتقادگوته هم نیولې وي.

ځوانان باید دراتلونکي لپاره وروزل شي

داسمه ده چې ځوانان مهم دی ځوانان تر نورو زیات خپله دنده پېژندلې شي خو که چیرې په سمه توگه وپوهول شي. ځوانانو ته باید په اوسنیو شرایطو کې د ژوند کولو شرایط برابر شي. ځوانان باید وروزل شي دعلم اوپوهې په گانه سمبال شي مشران باید ځوانانو ته دیوالی درس ورکړي مونږ مشران وو چې دځوانانو په اوږو مو وسلې ورکېښودلې دتعلیم په ځای مو ورته دټوپک ډزې وښودلې دحساب په ځای یې دټوپک دپرزو شمیر زده کړو مونږ له تعلیم څخه دباندې کړل. زموږ هغه ځوانان چې دانقلاب په اوایلو کې پیدا

جورونکي رول بدول زموږ شوی نن سبا ۳۰ کلنی ته ځوانانو ته څه گټه نشی رسېږي که چیرې مونږ مشرانو دوی لپاره د زده رسالت لري. داتاریخي رسالت تش په تشه؟ اوس دواکمنو کار دی چې دځوانانو له اوږو څخه وسله وغورځوله باید چې اوس ورته د زده کړې او کار زمینه هم برابرې کړي څو وکړای شو چې ځوانان دعلم اوپوهې په گانه وروزل شي اویا نورې حرفو زده کړې سرتو ورسوي. چې دراتلونکي لپاره علمی اوحرفو شتمنی ولري همدا اوس زموږ د ځوانانو لپاره یوه مهمه اوله ستونزو ډکه راتلونکي په مخکې پرته ده چې تر اوسه به یې ستونزې لاندې وي که چېرې دغه راتلونکي ستونزې داوس په شیبو کې داروند ارگانونو له خوا لیرې نشي ویلای شو چې په راتلونکي کې به زياتي اقتصادي ستونزې خپل غېږ ته خلاصه کړي او دامن په خرابوالي کې به دزیاتو جنایي جرمونو درا منځته کیدو سبب شي

دقلم آزادی اودټولنې خوځښت

ویلتر رښتیا خبره کړې ده هغه وایی چې ترڅو د ادب قلم زما په لاس کې وي هیڅکله به ونه وایم چې ولی می شاهي تاج په سر باندې نشته. که چیرې دویلتر پورتنی وینا ته په پوره پاملرنه سره وگورو او هضم یی کړو ډاډه راته ښه جوتنه شي چې نن دساینسي او تخنیکي پرمختگ اصلي علت دقلم اوپوهې شته والی دی دنړی هغه ټولنې چې دتعلیم خواته متوجې شوی اودخپلو ټولنو دژوندانه په برخه کې یې خپل تعلیمي پروگرامونه عیار کړي اوقلم ته یې ازادی ورکړې ده اودهغوی ټولو وگړو دقلم په واسطه دټولنې نیمگړتیاوې واکمنو ته برسیره کړي اودوخت واکمنو د قلم عفت او غوښتنو ته په پاملرنه سره

درد دل یک جوان

اسم امید نجیب ودريکی از پوهنځی های پوهنتون کابل مصروف تعلیمات عالی میباشم. تقریباً از صنف نهم بخاطر اینکه در پوهنتون کابل شامل شوم شب و روزی را نمی شناختم. مصروف فراگیری درس های خود بودم باز هم پوهنځی که در نظر داشتم کامیاب نشدم اکنون در یکی از پوهنځی پوهنتون کابل شامل هستم رشته که فعلاً انتخاب نمودم راضی هستم هر رشته به اساس ضرورت جامعه به وجود می آید. اصل مقصد ما اینست که جامعه پر جوانان اتکاء دارند که مسوولیت آینده کشور بدوش دارند مگر جوانان ما فکر میکنم که زیاد متوجه مسوولیت های خویش نمی گردد ما در کوچه خویش جوانان را میبینم که متعلمین صنف ۱۱، ۱۲ وده میباشند ویک روز نه دیدم که کتاب یا کدام اخبار در دست شان باشد ویا برای همیشه میخواند.

نرخه‌سوان عمومی مجله‌دارک کمیته ی دفاع از آزادی بیان

در حیات تاریخی هر ملت و مردمی، فرصت ها و ولطانی وجود دارد که سرنوشت و تقدیر تاریخی آن ملت و مردم در آن رقم زده می شود.

در چنین لحظاتی است که هر حادثه و هر عملکرد و هر سیاست و اقدامی می تواند حامل نقش تاریخی گردد و بر زندگی چندین نسل اثرات جاودانه و ماندگار برجای بگذارد. گفتن ندارد که هر نوع احمال و بی توجهی و سرسری گذشتن از مسایل در این مرحله می تواند هستی و حیات چندین نسل را مورد تهدید قرار دهد تا چه رسیده فرصت طلبی ها و خیانت های عاقدانه ای که دشمنان همیشه مردم، هیچ گاهی از توسل بدان روگردان نبوده اند.

در واقع آنچه طی یک ربع قرن گذشته بر مردم ما گذشت و عوارض مصیبت بار آن در تمامی عرصه های حیات سیاسی و اجتماعی ما احساس می شود حاصل و نتیجه آن روند نامردانه بود که متولیان قدرت و اربابان سیاست بر مردم ما تحمیل کرده بودند و با هدر دادن عزیزترین فرصت ها ظرفیت عظیم مردم ما را ضایع کرده بودند. از این منظر و باین دیگاه، مرحله ای که از تدویر کفران بن آغاز شده است و یکی از احساس ترین و مسئولیت برانگیزترین مراحل در تاریخ سیاسی ما به حساب می آید. بویژه اگر در نظر داشته باشیم که در این سرزمین سوخته که حضور نامیوم عاملان اصلی فاجعه بر شانه های زخمی آن سپهنگی می کند، همه چیز باید از نو ساخته شود. کفران بن، یک باردیگر ظرفیت و صلاحیت مردم ما را در ساختن فردایی که شایسته ی انسان باشد به آزمایش ظلم و ستم وارانه میکانیزمی استقلال و حاکمیت ملی و حق مسلم مردم ما را در امر تعیین سرنوشت شان تضمین میکرد، زمینه و امکان آنرا بوجود آورد تا مردم ما در پایان هولناک ترین یلدای تاریخ شان، لبخند پر امید سپیده دمی را به نظاره بنشینند که طلوع روز گاران آفتابی را بنوید می بخشید، چنین بود که مردم ما با شور و شوق فراوان به استقبال از اداره ی موقت و با اعتماد بر حسن نیت دست اندر کاران و اعتبار حالت اضطرار، نواقص و کاستی ها و حتی ناراستی ها را ندیده گرفتند، تا اینکه لویه جرگه اضطراری تشکیل و دولت انتقالی منبعت از آن مشروعت قانونی یافت و با اعلام تعهداتی مشخص و سوگند مقدس به کار آغاز نمود.

دومولفه ی اساسی که قرار بود توفیق مصوبه های بن را تضمین نماید عبارت بودند از عزم ملی تمامی ظرفیت های انسانی مردم ما و دیگری اراده ی بین المللی، در واقع اداره ی موقت و دولت انتقالی و سایر ترتیباتی که در کفران بن پیش شده بودند همه و همه بخاطر آن نبودند که ظرفیت ها و استعداد های سرکوب شده و به تعطیل کشیده شده مردم ما مجالی برای فعالیت بیابد و اراده ی آنان از حالت بالقوه خارج گردد. سوگند دانه، مقامات مسوول بدان گونه که انتظار می رفت، در این راستا به توفیق چشمگیری نایل نشدند تا این که به جرات میتوانیم بگوئیم اگر حضور نیروهای بین المللی و حمایت جهانی در میان نباشد، بازگشت سریع به دوران سیاه گذشته، امری نامحتمل به نظر نمیرسد.

بی تردید یکی از شاخص های مطمئن و معتبر برای ارزیابی میزان تکامل اجتماعی در هر جامعه ای، کیفیت رشد آزادی در جبهه گوناگونی آن به حساب می آید. بر اساس همین شاخص است که میتوان فرآیند تحولات دوسال و اند گذشته را ارزیابی کرد. در میان انواع و اشکال آزادی، مطمئناً آزادی بیان و بارزترین وجه آزادی به شمار میرود، زیرا هم معیار وجود و فقدان اشکال دیگر آزادیست و هم تضمین کننده ی اشکال متنوع آن، گویا همین سبب که آماج حملات نیروهای بازدارنده و رجعت پسند قرار دارد.

متأسفانه با وجود پایان یافتن حاکمیت نظامی طلبان و شروع مرحله دیگری در حیات سیاسی ما، آزادی و بارزترین وجه و نماد آن یعنی آزادی بیان همچنان در معرض تهدید و تهاجم دشمنانش قرار داشته و دارد و نیروهای آزادی ستیزی وقفه و بیگیری و استفاده از تمامی امکاناتی که دارند در جهت سرکوب آن مصروف اند. از لای و کوب یکی از خبرنگاران در حضور وزیر داخله و مسوول کمیسیون حقوق بشر تاتوهین و تحقیر یکی از روزنامه نگاران توسط معین وزارت معارف و تاملاده نشریه طلایه دریغلان، ترور ناموفق یکی از نویسنده گان در مرکز ویران، تکفیر و زندانی کردن گردانندگان آفتاب، تاتهدید برخی از اعضای لویه جرگه ی اضطراری، لای و کوب هنرمندان رادیو تلویزیون بوسیله ی افراد شاروالی کابل و امنیت ملی، اعمال فشار منظم، سیستماتیک و مداوم بر نشریات آزاد... از نمونه های صریح و آشکار نقض آزادی بیان در این مدت است. آخرین مورد این تجاوز به اولی ترین حق انسانی را که کامل ترین و آشکار ترین نوع آن نیز هست، در بر خورد ملالی جویا، یکی از وکلای منتخب مردم در لویه جرگه شاهد شدیم و دیدیم که چگونه، آن دختر شجاع و دلیر، بخاطر اظهار حقیقی که دیگران در ریر لایف نیز گفته نمیتوانند، به دستور رئیس لویه جرگه که خود عضوی غیر منتخب و انتصابی است، تکفیر و از مجلس اخراج گردید و برای مخالفتانش فرصت دادند تا لایف غوغا بر شوراند و احساسات و عواطف مذهبی مردم را مورد سوء استفاده قرار دهند. جالب آنجاست که رئیس مجلس به سیاق قرون وسطی ارمالی خواست که توبه نماید، در حالیکه اگر موردی برای توبه کردن باشد، انسان فقط در پیشگاه خدا توبه میکند اما ملالی کاری نکرده بود تا توبه کند، مستحق توبه و استغفار آنانی بودند که ملالی بر آنها تاخته بود و بار نظر داشت آنچه گفته آمدیم ضرورت ایجاد نهاد و ستادی که بتواند تمامی نیروهای ملی، وطن خواه، مردم دوست و آزادی طلب را در خود جمع نماید کاملاً قابل فهم است بر همین اساس بود که جمعی از روشنفکران، نویسندگان و عناصر ملی و آزادی خواه که بر سر ضرورت ایجاد چنین نهادی با هم موافق بودند، گرد هم آمدند و قبل از هر کاری به تنظیم این فراخوان دستبازیدند. به همین منظور، از تمامی روشنفکران مترقی و آزادیخواه می خواهیم که جهت عنا بخشیدن هر چه بیشتر این روند ماراباری رسانند. زنده باد آزادی

تلفون های ارتباط با سخن گویان:
قسمت اخگر: ۰۷۰۲۰۰۵۸۹
گلانی حبیب: ۰۷۰۲۲۱۳۳۵
فضل الرحمن اوریا: ۰۷۰۲۲۷۵۵۹

عملیات آنان در داخل این کشور مبادرت می کرده است. به گفته خبرنگار بی بی سی در استانبول، آقای ارسوز مهمترین شخصی است که تاکنون در ارتباط با بمب گذاری های اخیر ترکیه توقیف شده است. تاکنون پولیس ترکیه حدود سی نفر را در این ارتباط توقیف کرده است. عدنان ارسوز گفته است که چهار مردی که عملیات بمب گذاری در استانبول را به اجرا در آوردند از اعضای گروهی موسوم به حزب الله ترکیه بودند که یک سازمان شبه نظامی است.

را در ارتباط با یک سازمان تروریستی بین المللی در خاک ترکیه ایجاد کرده بود. این سازمان به آموزش

عملیات تروریستی به داوطلبان در خارج از خاک ترکیه و تامین مصارف

است که فرد مظنون روز دوشنبه هفته گذشته و هنگام ورود به خاک ترکیه توقیف شد. بر اساس بیانیه مقامات

پولیس، این مرد در بازجویی های انجام شده اعتراف کرده است که یک شبکه تروریستی

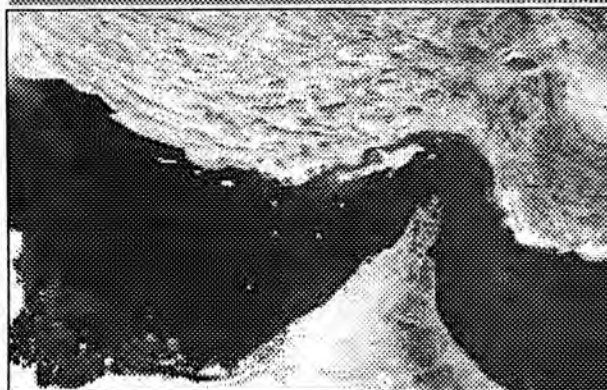
القاعده، دریافت می کرده است. در حملات انتحاری ماه گذشته به دو کنیسه یهودیان، یک بانک بریتانیایی و

کنسولگری بریتانیا در شهر استانبول، شصت نفر کشته شدند. پولیس ترکیه گفته

محکمه بی در ترکیه مردی را به دست داشتن در بمب گذاری های انتحاری ماه گذشته در استانبول و تلاش برای برهم زدن نظام مبتنی بر قانون اساسی در آن کشور متهم و حکم توقیف وی را صادر کرده است. به گفته پولیس ترکیه، این فرد، که رسانه های این کشور از وی با عنوان عدنان ارسوز نام برده اند، رابط اصلی بین گروه های تروریستی آن کشور و سازمان های بین المللی تروریستی بوده و دستور خود را مستقیماً از اسامه بن لادن، رهبر شبکه

توقیف يك قايق حامل مواد مخدر

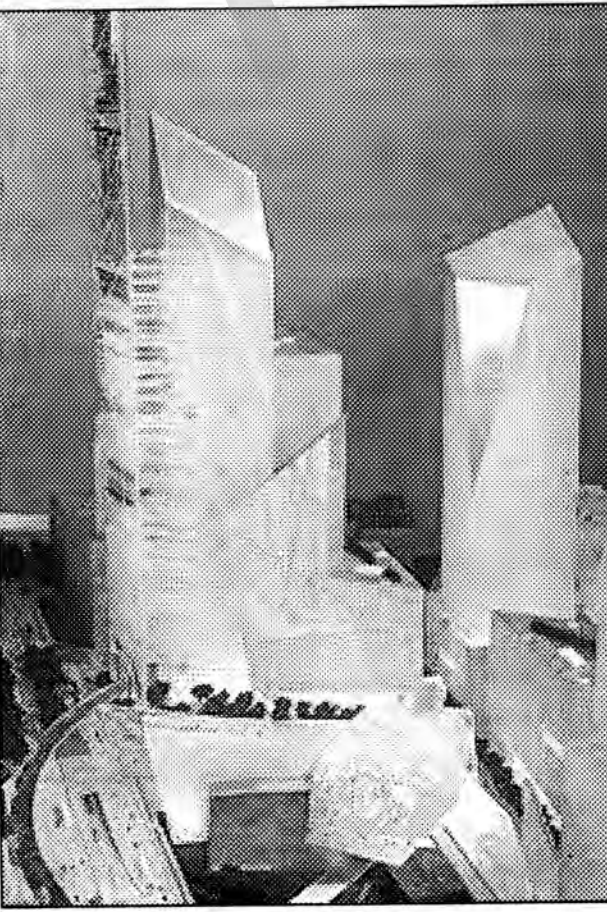
در پتاکون، می گوید که توقیف این قایق که رلهای این منطقه برای قاچاق محموله با قوه مهم است و می تواند بدین مفهوم باشد که قرار بوده پول این محموله برای شبکه القاعده مصرف شود. مقامات امریکایی گفته

مقامات نظامی امریکا اعلام کرده اند که یک قایق را که حامل مواد مخدر بوده و احتمالاً با شبکه القاعده در ارتباط است در آبهای خلیج فارس توقیف کرده اند. گزارشها از مرکز قوماندانی امریکا در منطقه حاکی است که این قایق در نزدیکی تنگه هرمز متوقف شده است. همین گزارشها حاکی است که ۱۲ فردی که در این قایق بوده اند توقیف شده اند. اعلام شده که ۲ تن چرس به ارزش ۱۰ میلیون دلار از این قایق پیدا شده است. گزارش مرکز قوماندانی امریکا در منطقه حاکی است که ارتباط مشخصی بین این محموله و شبکه القاعده وجود دارد. خبر نگار بی بی سی

برج آزادی، جاگیرین مرکز تجارت جهانی

چندین رستوران و یک جایگاه خاص باشد. لری سیلورستاین، مالک زمین این محوطه روز جمعه به هنگام آغاز اجواری طرح گفت: این برج باید نماد تازه ای را در افق نیویارک بنا کند. این ساختمان هفتاد طبقه با استفاده از بیمه ساختمان از شیشه های ضد انفجار در برج های دوگانه مرکز تجارت جهانی ساخته خواهد شد. برج آزادی سه طبقه دیگر هم خواهد داشت که در آنها

نقشه مجتمع ساختمانی جایگزین "مرکز تجارت جهانی" در نیویارک، مشخص شد. جورج پاتکی، والی نیویارک، گفت که این ساختمان که برج آزادی نام خواهد داشت، ادای دین چشمگیری نسبت به قهرمانان از دست رفته نیویارک خواهد بود. این طرح پس از ماهها درگیری میان برنده مسابقه طراحی این بنا و مالک زمین مرکز تجارت جهانی به مرحله اجرا نزدیک شد. روز ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ نزدیک به سه هزار تن در حملاتی که به امریکا صورت گرفت، جان باختند. طراحی جدید حاصل سازشی است میان دانیل لیسکند، برنده مسابقه طراحی، و دیوید چایلدز نماینده مالک زمینی که مرکز تجارت جهانی در آن بنا شده بود. طراحی شامل بنایی به نام برج آزادی است که در مرکز این محوطه ساخته می شود و قرار است بلند ترین ساختمان جهان باشد. بلندی این ساختمان به یاد سال استقلال امریکا از بریتانیا ۱۷۷۶ پ. برابر با ۵۳۱ متر خواهد بود. در بلند ترین نقطه این ساختمان، یک آنتن برای پخش برنامه های رادیو تلویزیونی و مجموعه ای از دوربین های بادی نصب خواهد شد که می تواند تا بیست درصد برق مورد نیاز ساختمان را تامین کند. هنگام اعلام طرح تازه در روز جمعه، آقای چایلدز گفت: شکل این ساختمان باید ساده، ناب و به یادماندنی باشد. بنایی که نتواند نشان

لیبیا برنامه تسلیحاتی خود را لغو کرد

دگروال معمر قذافی، رهبر لیبیا اعلام کرده است که برنامه های تولید جنگ افزارهای کشتار جمعی آن کشور را متوقف می کند. رهبر لیبیا با صدور بیانیه ای غیر منتظره تأیید کرده است که دولت وی در صدد دستیابی به تسلیحات کشتار جمعی بوده اما به منظور مشارکت در جهانی عاری از اینگونه جنگ افزارها تصمیم گرفته است. نسبت به معاهدات بین المللی کنترل این نوع تسلیحات پایبندی نشان دهد. وی با بررسی بین المللی از تسلیحات تسلیحاتی لیبیا را پذیرفته است. جورج بوش، رئیس جمهور امریکا، و تونی بلیر، صدراعظم بریتانیا، اقدام لیبیا را مورد تأیید قرار داده و گفته اند آن کشور اینک می تواند به جامعه بین المللی بازگردد. آقای بوش تأکید کرد "رهبرانی که دست از برنامه دستیابی به تسلیحات میکشند، کیمیای و هسته ای و ابزار کاربرد آنها بر می دارند در خواهند یافت که راه برای ایجاد روابط بهتر با ایالات متحده و سایر کشورهای آزاد جهان به روی آنان گشوده شده است. به گفته مقامات بریتانیایی، طی ماه های آکتوبر و دسامبر سال جاری یک هیات کارشناسان بین المللی، شامل بازرسانی از سوی دولت های امریکا و بریتانیا، به مدت سه هفته از لیبیا دیدار کرد و طی آن، دولت این کشور تسلیحات محرمانه ای را که برای تولید تسلیحات کشتار جمعی ایجاد کرده بود به اعضای هیات نشان داد. این تسلیحات شامل برنامه های غنی سازی یورانیوم، ساخت بمب های با قابلیت حمل مواد کیمیایی و مراکز تولید منظور تولید مواد میکروبی بوده است. بر اساس گزارش های دیگر، مذاکرات لیبیا با بریتانیا و امریکا در مورد توقف برنامه های تسلیحاتی آن کشور در ماه مارچ سال جاری آغاز شد.

In This Issue:

- 1- Al-Qaida Spy Arrested In Turkey
- 2- Boat Loaded With Drugs Captured
- 3- Peace Tower, World Trade Center
- 4- Nato Agrees With Expansion Of Its Forces
- 5- Constitution Is Made To Find Civil Right
- 6- Balkh University Students Protest
- 7- New Anti-Terrorism Threats Plan Made
- 8- Supporting Malalai Joya
- 9- Reaction Of Herat Governor On Statement By Malalai Joya
- 10- Youth Page

ERADA
Daily

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud
Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787
008821621230544
eradadaily@hotmail.com Engineerjamil_amiry@yahoo.com

زیر نظر هیات تحریر انتشار میابد
آمری: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان)
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵
تلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
مدیر مسوول: ظهور افغان

روزنامه آزاد و ملی نشریه مرکز نشراتی افغان
ادبیه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجینیر محمد جمیل "امیری" و "احمد شاه" و "وحدت"
چاپ: مطبعه مرکز نشراتی افغان